

ESPERANTO 1

Mazi en Gondolando
Deka leciono

Kelkaj adresoj

- <http://la-ondo.rpod.ru/> - "Radio Esperanto" (Kaliningrado, Ruslando).
- <http://www.edukado.net> – enhavas i.a. trarigardon de kursoj de Esperanto en lernejoj kun kontaktadresoj.
- esp.togo@cafe.tg – kontakto por korespondado en Afriko.
- Decembra "Ondo de Esperanto" rete:
<http://www.esperanto.org/Ondo/Ind-nova.htm>
- Se vi volus legi la plej novan numeron de FREŜO - vi povas elŝuti ĝin el:
<http://forum.esperanto.org.pl/viewforum.php?f=10>

Rakontu, kio okazis en Gondolando laŭ la scenoj de parto 9.

- Kiu serĉis Amindan?
- Kie ili serĉis ŝin?
- Laŭ kio ili divenis, kion faris Korvaks?
- Kien iris Korvaks kaj Trombo?
- Kiujn planojn havis Korvaks?
- Kiu estas malsata?
- Kion ŝatas manĝi Mazi?
- Kial li ŝatas manĝi horloĝojn?
- Ĉu Karlo estis iam grava?
- Kio li estis?
- Kion iam Korvaks diris al Karlo?
- Kion Karlo kalkulis?
- Kio estis Korvaks?
- Kio volas esti Korvaks?
- Kion rakontis Korvaks al Trombo pri Karlo, Silvja kaj Mazi?
- Kion faris komputilo?
- Kiu kopio de Silvja amis Korvaks?
- Kion faris Aminda?
- Kio poste okazis?
- Kion trovis kaj kion serĉis Karlo, Silvja kaj Mazi?
- Kial Mazi estis malforta?

DIALOGOJ

A: Kion vi faris	<i>hieraŭ matene? / hieraŭ tagmeze?</i> <i>hieraŭ vespere? / hieraŭ nokte?</i>	
B: Mi	<i>rigardis televidon.</i> <i>aŭskultis muzikon.</i> <i>lernis Esperanton.</i> <i>ludis tenison.</i>	
A: Kun kiu?		
B: Kun	mia	<i>amiko / amikino.</i> <i>kuzo / kuzino.</i>
	<i>Mazi / Karlo / (ktp.)</i>	

Komparacio: *pli... ol...; malpli... ol...*

- Mazi estas pli granda ol Karlo.
- Karlo estas malpli granda ol Mazi.

Respondu per la tuta frazo. Formu alternativajn demandojn kaj respondojn.

- Ĉu vi estas pli alta ol ...?
- Ĉu ŝi estas pli bela ol ...?
- Ĉu li estas pli forta ol vi?

Sufikso -il-

Objekto por fari ion, instrumento, aparato, maŝino.

- Montr-il-o, tranĉi-il-o, hak-il-o, seg-il-o, labor-il-o, lud-il-o, komput-il-o, il-o.
- Kion oni faras per *tranĉilo* (*hakilo, segilo, laborilo, ludilo*)?
- Kion montras malgranda montrilo kaj kion granda montrilo de horloĝo?

Strukturo: aspekti ...-a. Ŝi aspektas ridindaa. Kia ŝi aspektas? - Ridindaa (Palaa).

Prepozicioj: kun, de, por, dum

- Mi iros kun vi. (Ni iros *kune*.)
 - Petro foriris kun amiko. (Ili foriris *kune*).
 - Mi revenis de Slovakio.
 - Mi ricevis tion de Karlo.
 - Jen la donaco por via patro.
 - Ĉi tiu libro estas por vi.
 - Dum la tagmanĝo mi ne ŝatas interparoli.
 - Dum la paŭzo ni babilis pri Mazi kurso.
 - Dum Petro laboris, mi ripozis.
-

Formu demandojn el la frazoj.

- **Divenu:** Kiu besto ĉiam iras kun kolego?

Sufiksoj -em- kaj -ej-

dormema, parolema, babilema, forgesema, plorema, ema.

- Se vi ne dormos sufiĉe, vi estos dormema.
 - La papago de Maria estas tre parolema.
 - Infanoj estas babilemaj.
 - Kiu ofte forgesas ion, estas forgesema.
 - Infano estras plorema. ■ Ĉu vi emas lerni?
-

enirejo, elirejo, lernejo, ejo. Kie estas la enirejo? – Tie!

- **Uzu en frazoj:** Enirejo de lernejo, elirejo de domo, pordo de kuirejo, iri al naĝejo, granda ludejo, vizito de vinejo / kafejo, bona amuzejo.

Akuzativo de mezuro

- Kiom rapide vi ...-as?
- Kiom rapide vi veturas? Mi veturas 80 kilometrojnhore.
- Kiom da pomoj vi aĉetas? Mi aĉetas 2 kilogramojnda pomoj.
- Kiom longa estas la vojo? Ĝi estas longa 580 metrojn.
- Kiom alta vi estas? Mi estas alta (mi altas) 180 centimetrojn.

Formu pluajn similajn frazojn (ekz.: Kiom for / varme /-a /aĝa / peza / kostas).

Kelkaj utilaj sufiksoj:

-ad, -aĵ, -an, -ar, -er

- *-ad* – ripetado aŭ daŭrigo de agado: iri, iradi, irado.
- *-aĵ* – konkreta objekto: nova, novaĵo; paki, pakaĵo; aĵo.
- *-an* – membro, adepto, loĝanto: klubo, klubano; urbo, urbano; Brno, Brnano; la sama ideo, samideano; tendo, tendano; kurso, kursanoj.
- *-ar* – grupo, amasiĝo de objektoj aŭ estaĵoj kreanta amasan nocion: vorto, vortaro; homo, homaro, birdo, birdaro; tendo, tendaro; ŝlosilo, ŝlosilaro, aro.
- *-er* – parto da la tuto: fajro, fajrero; ligno, lignero; pano, panero; mono, monero.
- Kombino de sufiksoj: tendo, tendaro, tendarano, tendaranaro.

Sufikso -ind

-ind – hodný něčeho:

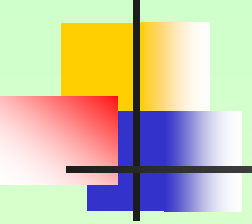
- Laŭdinda, kompatinda, vidinda, memorinda.
- Vidindaĵo, memorindaĵo.

Kanto Mariša, la 2-a strofo

[:Batas panjo, batas panjo, batas min,
ke mi amas, ke mi kisas knabo vin.:]

Refreno

Preparu por studkontrolo: (Připravte si k zápočtu:)

Vidindaĵoj kaj memorindaĵoj en
via loĝloko kaj ĝia ĉirkaŭaĵo.
Estu ĉiĉerono por via eksterlanda
gasto.